Bijzondere bergwandeling Zwolle

Auteur: Marycke Naber

Westerveldse Bos met voormalige vuilstort, Agnietenberg
Een afwisselende groene wandeling door het buitengebied ten noorden van Zwolle. De route loopt langs laaglandbeek de Westerveldse Aa en de Wijde Aa, daarna langs de rand van de wijk Aa-landen. Na een graspad door de weilanden en het Westerveldse Bos loop je via een pad langs het Zwarte Water de voormalige vuilstort Westerveld op, met een prachtig uitzicht over de Noorderkolk. Daarna langs de Wijde Aa, door de buurtschap Langenholte, over de Vechtdijk, de Agnietenberg en de begraafplaatsen Bergklooster en Kranenburg. Tot slot door het Grevenbos en langs de Westerveldse Aa terug naar de bushalte. 70 % onverhard.
Dit is een van de wandelingen die t.z.t. verschijnen in een gids van Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig. Vooralsnog zijn ze te downloaden op www.naberpaden.nl, onder de rubriek Bijzondere bergwandelingen.

Routebeschrijving

Raadpleeg de openingstijden van de horeca (restaurant Agnietenberg kan gereserveerd zijn) en de dienstregeling van de bus.

Steek vanaf bushalte Maaslaan de Maaslaan over, ga LA en na de brug RA, een halfverhard pad langs de Westerveldse Aa. Loop bij de brug RD over het fietspad, Wolvejagtpad. Ga het 1e halfverharde pad schuin RA. Loop na de bakstenen bank RD de heuvel op. Bovenop ga je schuin RA, beneden RD over het halfverharde pad, aan het eind schuin RA over betonfietspad respectievelijk asfaltweg. Ga direct na de 19e-eeuwse boerderij (Helderlicht geheten) schuin RA over het halfverharde pad, aan het eind LA langs de Wijde Aa.

De plas is een verwijding van de laaglandbeek Westerveldse Aa en een stuk groter geworden door zandwinning ter ophoging van de bouwgrond van de Aa-landen. De beek mondt uit in het Zwarte Water bij Westerveld.

Ga na een stukje asfaltweg schuin RA over het halfverharde pad. Volg dit met een bocht naar rechts, ga daarna het 1e pad LA.

1. Steek de weg over en loop RD over het slingerend voetpad. Zijpaden en betonfietspad negeren, ga aan het eind schuin LA. Volg dit pad langs het water. Ga het 1e voetpad RA over de brug met trapjes, aan het eind van het graspad RA over de asfaltweg. Ga meteen LA tussen de rood-witte paaltjes over het halfverharde pad. Blijf het pad RD volgen, langs een informatiepaneel over het Westerveldse Bos.

Vanaf begin jaren zestig werden plannen voor de vuilstort en het omringende gebied ontwikkeld voor recreatieve doeleinden. Het binnendijkse gedeelte, oorspronkelijk weiland, is vanaf de jaren '70 ingeplant met inheemse bomen en struiken, in de jaren '80 in het kader van een werkgelegenheidsproject.

Ga na de haakse bocht naar rechts aan het eind LA, aan het eind na de brug schuin LA de dijk op.

versiedatum: 19-03-2024

2. Voorbij het halfverharde pad ga je schuin RA de dijk af en meteen scherp RA over het smalle pad langs de Westerveldse Kolk en het Zwarte Water.

De rivier verbindt de stadsgracht van Zwolle met het IJsselmeer, voorheen de Zuiderzee. Aangezien de binnenstad niet direct aan de IJssel gelegen is, was dit een belangrijke handelsroute voor Zwolle. Daardoor kon de stad deel uitmaken van het Hanzeverbond. Tijdens de hoogtijdagen in de 15e eeuw waren 75 steden er lid van, onder leiding van Lübeck.

Na de bocht naar rechts ga je op een Y-splitsing schuin RA, de berg op. Houd links aan, een mountainbikepad. Loop op de schuine kruising RD, houd daarna 2x rechts aan en ga op het halfverharde pad LA.

Je bevindt je bovenop de voormalige stortplaats Westerveld. Van 1934 tot 1978 werd er huisvuil gestort, bouwafval tot 1989. Dat er van alles werd gestort bleek in de jaren zeventig, toen er vertrouwelijke stukken van de Amsterdamse Sociale Dienst werden gevonden. Na het sluiten van de stort in 1989 is de berg met een grondlaag van 1 meter afgedekt en ingeplant. In het verleden zijn er meerdere onderzoeken naar bodem en grond- en oppervlaktewater verricht door het onafhankelijke bureau Geofox-Lexmond, middels tien peilbuizen in en rondom het stortlichaam. Daarbij is het zware metaal barium aangetoond in lichte tot matig verhoogde waarde. Bij deze waarden zijn geen risico´s voor mens en milieu te verwachten en zijn saneringsmaatregelen overbodig. Uit de monitoringsresultaten over een aantal jaren blijkt de situatie in en rondom de stort stabiel te zijn.

Na de picknicktafel heb je vanaf het rondlopende pad met betonnen banken een prachtig uitzicht over de Noorderkolk, ontstaan door zandwinning in 1961. Volg het pad naar beneden. Ga bijna beneden LA, een halfverhard pad en na 5 m RD over het graspad. Ga in de bocht naar links scherp RA. (Als je naar links loopt kom je op een mooi doodlopend pad tussen het Zwarte Water en de Noorderkolk.)

3. Loop even later LA over het smalle pad, langs de rand van de Noorderkolk, vóór het bosje terug naar het halfverharde pad, daar LA. Ga even later LA tussen de bomen door naar de parkeerplaats met erachter bankjes aan het water, daar RA. Loop langs het haventje het haventje van visserijvereniging De Hengelsport, ga aan het eind daarvan via de asfaltweg schuin RA de dijk op. Ga bovenaan LA door het klaphek.

Je passeert het gemaal Westerveld, waar de Westerveldse Aa via de Noorderkolk uitmondt in het Zwarte Water. Het riviertje is genoemd naar de voormalige havezate Westerveld. Dat was een van de grootste adellijke huizen van Overijssel en werd reeds in 1519 vermeld. In 1816 is het voor afbraak verkocht. Het poortgebouw is nog lang gespaard gebleven. De huisplaats bevond zich dichtbij Erve Westerveld uit het midden van de 19e eeuw, verderop aan de dijk. Bij het gemaal heb je links zicht op de kerktoren van Hasselt.

Ga na het volgende klaphek RA over de asfaltweg. In de bebouwde kom ga je direct LA over het fietspad en loop RD, met de Wijde Aa aan je rechterhand. Links van de witte brug zie je de Westerveldse Aa.

4. Ga na de bocht naar rechts het 1e smalle pad scherp LA, langs een heg, aan het eind daarvan schuin LA, een klinkerweg. Houd op de Y-splitsing links aan.

Als je naar galerie en theeschenkerij De Langenhof wilt, volg dan de klinkerweg naar links.

Je bevindt je in de buurtschap Langenholte, die tot 1967 tot de gemeente Zwollerkerspel behoorde. Het was een ring van dorpen en buurtschappen rond de gemeente Zwolle.

Ga 1e weg scherp RA, Holthagen, langs een picknicktafel en een informatiepaneel over het gebied. Loop op de kruising RD, ga na ca. 250 m LA, een betonfietspad.

5. Na een drietal bochten loop je in een haakse bocht naar links RD over het graspad respectievelijk tegelpad (kan glad zijn!).

Heb je een hond bij je, loop dan verder over het fietspad.

Houd op de splitsing links aan. Het tegelpad gaat over in een graspad. Ga aan het eind RA over het fietspad.

De dijk is in de 14e en 15e eeuw aangelegd. Waar de dijken doorbraken vormden zich kolken of wielen. Bij het herstellen van de dijk werd deze eromheen gelegd. Op de dijk staat nog een Duitse tankweer uit de Tweede Wereldoorlog.

Ga na een camping aan je linkerhand het 1e pad LA, na de voetgangerssluis RD omhoog.

Je loopt over de Nemelerberg, een rivierduin van de Vecht. Het is gedeeltelijk afgegraven voor het voormalige klooster van de moderne devoten verderop, dat aan Sint Agnes was gewijd, en wordt sindsdien meestal Agnietenberg genoemd.

Ga na de bocht naar links het eerste pad RA naar beneden langs een grote beuk. Loop op de driesprong links aan, omhoog over het holle pad.

6. Ga het 1e smalle pad RA omhoog. Volg dit slingerende paadje steeds RD, kruisende paden negeren. Ga aan het eind LA, dan meteen het 1e pad RA. Loop op de kruising RD de heuvel op. Na de oude beuk loopt het pad omlaag. Ga beneden door de voetgangerssluis, daarna RA. Ga het 1e pad LA langs de picknickplaats met trappaal, waar je verhalen kunt beluisteren, bij de asfaltweg LA (Agnietenbergweg). Aan het eind ga je LA, Haersterveerweg, langs restaurant De Agnietenberg. Ga daarna RA, Bergkloosterweg. Weg naar rechts negeren, ga na het gedenkteken van Thomas a Kempis door Pierre Cuypers RA begraafplaats Bergklooster op.

Deze is genoemd naar het klooster dat hier in 1386 is gesticht door de Broeders des Gemenen Levens, volgelingen van Geert Groote. Het klooster is vooral bekend geworden door Thomas a Kempis, die hier in de 15e eeuw leefde en de Navolging van Christus schreef. Zie ook het informatiepaneel.

Loop RD over de begraafplaats, ga bij het 1e kruispunt LA, dan het 3e pad RA, aan het eind daarvan RD door het smeedijzeren hek. Houd links aan over het asfaltpad.

Je bevindt je op begraafplaats Kranenburg. Deze is aangelegd naar een ontwerp van Louis Copijn op het gelijknamige landgoed dat dateert uit de 15e eeuw. In 1933 is de begraafplaats in gebruik genomen.

Volg het asfaltpad tot de vijver, ga daar RA, op de kruising LA. Houd links aan langs kunstwerk 'Vogelkruis' van Riesjart Bus tot de achterkant van de aula. Ga daar RA, langs de linkerkant van de aula (met aan de voorkant een toilet). Loop RD door het toegangshek, ga daarna RA en loop langs de rechterkant van de parkeerplaats. Ga links van de fietsenstalling het 1e pad RA. Houd na een gedeeltelijke voetgangerssluis rechts aan en volg het pad tot het eind van het bos.

7. Direct na de voetgangerssluis ga je RA. Volg het pad langs de afrastering, loop aan het eind RD over het brede pad, ga op de driesprong LA. Ga bij het gebouwtje bij de sportvelden RA, aan het eind scherp RA over het fietspad. Steek even later de weg over en loop RD over het fietspad langs de Brinkhoekweg. In de bocht naar rechts ga je LA over het Toddenbeltpad. Ga aan het eind van het fietspad RA (Glanerbeek). Steek aan het eind de Reggelaan over en ga LA over het tegelpad. Direct na de brug ga je RA over het halfverharde pad. Houd rechts aan met de Westerveldse Aa aan je rechterhand, ga RA over de 1e brug, daarna het 1e pad LA naar de bushalte.

Praktische informatie

Kijken
Galerie De Langenhof, Brinkhoekweg 8, 038 454 0658, delangenhof.nl

Eten en drinken
Koffie- en theeschenkerij De Langenhof, zie bij Kijken
Restaurant Agnietenberg, Haersterveerweg 23, 038 453 2872, agnietenberg.nl.
Reserveren aanbevolen

Overnachten
B&B De Langenlee, Brinkhoekweg 6, 06 21295920, langenlee.nl

Openbaar vervoer
Bushalte Maaslaan, vanaf zuidzijde station Zwolle stadsbussen 2 en 4 richting Aa-landen

Parkeren
Maaslaan hoek Beulakerwiede
Parkeerterrein bij uitvaartcentrum Kranenburg

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/bijzondere-bergwandeling-zwolle/16714/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In 'Wandelen buiten de binnenstad van Zwolle' beschrijft Marycke Naber 10 rondwandelingen van 11 tot 20 km door het groene buitengebied van de stad, over landgoederen en langs de rivieren de IJssel, het Zwarte Water en de Vecht. De gids is te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

